

Mødet den 15. Februar 1917.

(For lukkede Døre).

Fraværende: Mikael Johansen og N. Joh. Laursen.

1. (J. Nr. 518—1916). Indstilling fra Sygehusudvalget om efter afholdt Licitation at overdrage **Murer-, Tømrer- og Blikkenslagerarbejdet til en Køkkenbygning ved Kommunehospitalet og Snedkerarbejdet til en Patientbygning for den medicinske Afdeling sammesteds** til henholdsvis Murermester Chr. Jensen Rasmussen for 43849 Kr., Tømrermester H. L. Nielsen for 18381 Kr., Blikkenslager P. Salling & Sønner for 5837 Kr. og Snedker-mester S. Rasmussen Hvid for 27000 Kr.

Indstillingen vedtoges.

2. (J. Nr. 566—1916). Indstilling fra Brolægningsudvalget om efter afholdt Licitation at overdrage Arbejdet med **Lægning af en Kloak i Silkeborg Landevej** til Tømrermester N. C. Olsen for 29517 Kr., eller hvis denne ikke kan stille den fornødne Kaution, til Entreprenør S. M. Sørensen for 31372 Kr.

Indstillingen vedtoges.

3. (J. Nr. 386 og 473—1916). Fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse forelaa følgende Indstilling angaaende Andragende fra Ejerne af Ejendomme

i Karreen mellem Hedemannsgade og Steinmannsgade om **Ophævelse af Servitutbestemmelserne om Haveanlæg i Karreens Midte og Forbudet mod Benyttelse af Tagetagen til selvstændig Beboelse:**

»I Anledning af hoslagte Andragende fra Ejerne af Ejendommene i Karreen mellem Hedemannsgade og Steinmannsgade om Ophævelse af de i deres Købekontrakter (hvoraf et Eksempplar vedlægges) indeholdte Servitutbestemmelser angaaende Haveanlæg i Karreens Midte og Forbud mod Benyttelsen af Tagetagen til selvstændig Beboelse indtiller Udvalget, at Andragernes Ønske imødekommes paa følgende Vilkaar.

1. Karreens samlede Areal fordeles paa samtlige Ejendomme i Forhold til deres bebyggede Areal saaledes, at der tillægges hver Ejendom det til en Bebyggelse med 3 Etager og Mansard til Beboelse fornødne ubebyggede Areal. Det herefter tiloversblevne fordeles saa vidt muligt ligeligt paa Ejendommene.
2. Købesummerne for de enkelte Ejendommers saaledes fremkommende Grundarealer beregnes efter 5 Kr. pr. □ Al., dog at det overskydende Areal beregnes til halv Pris (2 Kr. 50 Øre), og Differencen mellem det udkommende Beløb og Købesummen ifølge de oprettede Kontrakter indbetales i Kæmnerkassen i Løbet af 10 halvaarlige Terminer med Pantesikkerhed næst nu tinglyste Prioriteter.
3. Tagetagerne skal være indrettede til Smaalejligheder inden en nærmere fastsat kort Frist, senest til Oktober Flyttedag 1917.

For de to Grundejeres Vedkommende, hvis Loftsetager ikke egner sig til Beboelse, gøres den Indrømmelse, at de kun skal indbetale den

ommeldte Merpris for Jorden, for saa vidt de senere skulde ombygge deres Ejendomme og indrette Loftsetagen til Beboelse.«

Møller forelagde og anbefalede Indstillingen. Der vilde ved Ordningen indvindes 22 Lejligheder. Til April Flyttedag vilde man komme til at mangle nogle Lejligheder, som det var umuligt at skaffe, med mindre der ligesom ved de nu omhandlede Bygninger kunde indrettes Lejligheder i Tagetagen. Det vilde derfor vist være betimeligt at henstille til Bygningskommissionen og Sundhedskommissionen at tillade Dispensation i den Retning, hvor der var nogenlunde Rimelighed derfor.

Formanden kunde tænke sig det formaaltjenligt at bekendtgøre, at Folk, der havde Loftsrum, som kunde indrettes til Beboelse, kunde melde sig.

P. Petersen bemærkede, at man efter Meddelelse fra Tømmerhandlerne ikke mere maatte regne med Barakkebygning, da det var umuligt at skaffe Materiale, med mindre man vilde anvende 1. Sort.

Samuelson var bange for, at Banegaardsarbejderne vilde trække en Del Folk hertil, saaledes at der kom til at mangle et større Antal Lejligheder, end man havde tænkt sig.

Simonsen troede nok, der kunde skaffes et Par Hundrede Lejligheder ved at indrette Mansard og Taglejligheder. Da muligvis en Del Grundejere vilde indrette saadanne Lejligheder, men maaske ikke havde Raad dertil, vilde Taleren henstille til Overvejelse, om ikke Kommunen kunde yde Forskud til saadanne Forandringer mod Forrentning og Afvikling gennem en halv Snes Terminer.

Møller var enig i, at der burde gøres noget for at skaffe Lejligheder, og kunde godt tænke sig, at Kommunen stod i Forskud med passende Beløb. De Arbejdere, som Statsbanerne trak hertil, maatte de selv skaffe Lejlighed til, saa fremt det blev fornødent.

Jakob Jensen bemærkede, at Miseren skyldtes, at Byraadet ikke havde kunnet enes om at bygge Stenhuse. Til Oktober vilde der mangle ca. 600 Lejligheder. Der maatte bygges, og Materialierne maatte skaffes, selv om det blev vanskeligt. Forhaabentlig vilde de Herrer, som havde modsat sig, at Kommunen byggede Beboelseshuse, snart indse, at der ikke var nogen Vej udenom.

Møller kunde oplyse, at der var Forhandling i Gang om Opførelse af 9 Ejendomme med ialt 72 Lejligheder, og at de paagældende Bygherrer havde Materialier til disse Ejendomme. Det var naturligvis ikke rart at sælge Grundene billigt, men hellere det end selv bygge.

Formanden skulde, hvis Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse ikke ønskede at tage sig af Sagen angaaende Indretning af Mansard- og Taglejligheder, gerne foranledige Spørgsmaalet overvejet i Bygningskommission og Sundhedskommission.

J. C. Petersen bad Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse snart give de 9 Liebhaveere til Grunde Besked. Sundhedskommissionen gik nok med til at lempe sig frem med Hensyn til Indretning af Kvist- og Mansardlejligheder. Det vilde ingen Skade være til at publicere dette paa en eller anden Maade.

Indstillingen vedtoges.

4. (J. Nr. 438—1916). Udskrift af Dom i Sagen Overretssagfører Gulman & Bødtermester Balle

ctr. Aarhus Kommune om, hvorvidt Kommunen har Færdselsret fra »Grumstolen« til Thor Skov over den Gulman & Balle tilhørende Ejendom.

Fra Brolægningsudvalget forelaa Indstilling om, at Sagen ikke appelleres, men at det har sit Forblivende ved den af Underretten afsagte Dom, ved hvilken der er nægtet Kommunen Færdselsret ad den paagældende Sti over Gulman & Balles Arealer.

Udsattes.

5. (J. Nr. 167—1916). Indstilling fra Skolekommissionen om **fast Ansættelse af 5 Lærere og 2 Lærerinder ved Marselisborg Skole.** (Se A Side 450), saalydende:

»Idet henvises til medfølgende Skrivelse fra Rektor ved Marselisborg Skole, foreslaar Skolekommissionen herved det ærede Byraad at ansøge Undervisningsministeriet om Approbation paa Oprettelse af 2 Lærerembeder ved Skolen foruden de 6 Lærerembeder og 4 Lærerindeembeder, som er oprettet ved Ministeriets Skrivelse af 20. Juni 1916. Der vil herefter være 12 faste Embeder ved Skolen, hvad der med et Timetal paa ca. 450 ugentlige Timer formentlig vil være et passende Tal.

Man skal dernæst, ligeledes under Henvisning til Rektors Skrivelse, foreslaa, at følgende Lærere bliver fast ansatte i 7 af disse Embeder:

Hr. cand. theol. Sv. Gundel,
» cand. theol. P. Fangel,
» cand. phil. P. Jørgensen,
» Seminarist N. A. Schmidt,
» Seminarist N. F. Jensen,
Frk. Seminarist S. Bojsen og
» (ingen Eksamen) S. Ramsing.

Der medfølger Ansøgninger fra de nævnte Lærere og Lærerinder, hvoraf fremgaar, at de

ønsker Ansættelse ved Skolen paa de i Skoleplanen anførte Betingelser.

Idet man angaaende Ansøgernes Kvalifikationer henviser til Ansøgningerne og til Rektors Skrivelse, skal man tilføje følgende:

Da Skolen formentlig kan være vel tjent med at beholde disse 7 Personer som Lærere ved Skolen, mener man, at det vil være meget hensigtsmæssigt, om man kunde undgaa at opslaa de 7 Embeder paa den sædvanlige Maade, idet det for det første vilde være Uejlighed for de herværende Autoriteter og hos mange udenbys Ansøgere vækker Forhaabninger, som der ingen Udsigt kunde være til at opfylde, og for det andet skabe en Uro om Skolen, som vilde virke særdeles uheldigt nu, da Forholdene er ved at falde til Ro efter Skolens Overgang til Kommunen.

Endelig kan man ganske tiltræde Rektors Indstilling, at der maa blive rettet Anmodning til Undervisningsministeriet om en Udtalelse fra Undervisningsinspektionen angaaende de tre Personer, som i Sommerferien 1916 af Skoledirektionen blev konstitueret ved Skolen, nemlig

Hr. cand. mag. P. B. Krarup,

» Mag. art. Th. Brask og

Frk. cand. mag. O. Christiansen.

Det vil af de af Rektor anførte Grunde være meget heldigt at have en saadan Udtalelse, naar der bliver Tale om, hvorvidt de nævnte Lærere skal indstilles til fast Ansættelse eller ej.«

Indstillingen vedtoges.

6. (J. Nr. 481—1916). Indstilling fra Lønudvalget om, at der for Aaret 1917 i **Dyrtidshjælp** til hver af efternævnte Pensionister bevilges 100 Kr., som

udbetales med 50 Kr. d. 1. Marts og 50 Kr. d. 1. Juli 1917:

Fhv. Inspektionsbetjent Chr. Bertelsen.

» Patrouillebetjent R. Jensen.

» » A. Laursen.

» » S. S. Loft.

Politibetjent P. Jacobsens Enke

Patrouillebetjent N. J. Jørgensens Enke.

» J. Mathiasens Enke.

» Chr. Krarups Enke.

Christensen meddelte, at Udvalget for Belysningsvæsenet ydede en Del, der fik Understøttelse, men ikke Pension, en Dyrtidshjælp paa 100 Kr. Taleren kunde ønske, at andre Udvalg vilde bære sig ad paa samme Maade.

Mousten kunde ganske slutte sig til Hr. Christensens Opfordring.

Simonsen spurgte, om de saakaldte »vederlagsfri Pensionister« ogsaa vilde faa 100 Kr. i Dyrtidshjælp.

Møller besvarede Spørgsmaalet bekræftende. De »vederlagsfri Pensionister« var jo Pensionister. Indstillingen vedtoges.

7. (J. Nr. 428—1916). Indstilling fra Lønudvalget om, at der i **Dyrtidshjælp** for 1917 bevilges 100 Kr. til hver af efternævnte Vikarer, saaledes at Beløbet udbetales med 50 Kr. 1. Marts og 50 Kr. 1. Juli: H. Sejerholdt, H. Colding, G. Nielsen, J. C. Enemark, Victor Jensen, P. C. Petersen, M. Geest, V. Hørslev Nielsen, Johs. Sunesen, Axel Jensen, H. Rostbøll, Ch. Hermansen, E. Grønlund, Frk. A. Jensen, Frk. M. Risom, Fru M. Hjortshøj, Frk. S. Andersen, Frk. E. Johnsen, Frk. F. Madsen, Frk. E. Siersted, Frk. M. Andersen, Frk. H. Jensen, Frk. F. Stilling, Frk. L. Petersen, Frk.

E. Hvalsøe, Frk. N. Vester og Frk. H. Munch-Petersen,

Indstillingen vedtoges.

8. (J. Nr. 535—1916). Andragende fra fhv. Politibetjent Lauritz Jensen om **Dyrtidshjælp**.

Afsloges.

9. (J. Nr. 545—1916). Andragende fra Ane Madsen, Enke efter Fyrbøder Søren Madsen ved Vandværket, om **Dyrtidshjælp**.

Fra Lønudvalget forelaa Indstilling om, at Andragendet henvises til Vandværksudvalget, idet Lønudvalget anbefaler, at der udbetales Andrageren en Dyrtidshjælp af 100 Kr., at udbetale efter samme Regler, som gælder for Kommunens Pensionister.

Indstillingen vedtoges.

10. (J. Nr. 523—1916). Andragende fra Sliber Niels Johansen om **Stadeplads** med sin Slibevogn under Clemensbro.

Byraadet havde intet at erindre derimod.

11. Andragende om **Eftergivelse af Fattighjælp** fra:

a. (J. Nr. 17²⁶—1916). Snedkersvend Jørgen Sørensen.

b. (J. Nr. 17¹⁹—1916). Havnearbejder Anton Rasmussen.

c. (J. 17²⁵—1916). Handelsmand N. C. Leth.

d. (J. Nr. 17²¹—1916). Billedskærer F. Sørensen Storegaard.

e. (J. Nr. 17²⁴—1916). Bødker R. M. Erichsen.

Bevilgedes.

12. (J. Nr. 17²²—1916). Andragende fra Skræder F. D. A. C. Davidsen om **Eftergivelse af Fattighjælp**. (Se Side 274).

Carl Laur sen meddelte, at Udvalget ganske vist ikke havde haft Andragendet til yderligere Overvejelse, men dog stadig mente, at Fattighjælpen ikke burde eftergives.

Simonsen vilde meget anbefale Eftergivelse. Andrageren havde faaet Fattighjælpen paa Grund af Hustruens Sygdom. Selvfølgelig burde han have været Medlem af en Sygekasse, men han var det nu engang ikke, og hans Forhold var saaledes, at man ikke kunde nægte Eftergivelse, hvis man vilde være nogenlunde human. Skulde man ikke eftergive Fattighjælpen i dette Tilfælde, vidste Taleren ikke, i hvilket Tilfælde man da skulde gøre det.

Kjeld Sørensen var i Almindelighed stemt for at eftergive Fattighjælp, naar der var nogen Grund til at tro, at vedkommende ikke altfor hurtigt vilde søge Fattighjælp igen. Der var dog mange Tilfælde, hvor Eftergivelse var mere anbefalelsesværdig end i det foreliggende. Taleren ønskede at vide, om Hr. Simonsen vilde være med til at eftergive Fattighjælpen paa den Betingelse, at Andrageren indmeldte sig i en Sygekasse.

Niels Jensen hævdede, at Andrageren burde have været Medlem af en Sygekasse, og at det var urigtigt, at Sygekassernes Medlemmer skulde betale for Folk, der ikke selv vilde gøre noget for at sikre sig.

Simonsen skulde gerne gaa med til den af Hr. Kjeld Sørensen foreslaaede Betingelse, hvis man overhovedet kunde stille Betingelser for Eftergivelse af Fattighjælp.

Jakob Jensen ønskede, at saa mange som muligt fik Fattighjælp eftergivet, men maatte dog mene, at skulde Eftergivelse finde Sted i dette Tilfælde, maatte al Fattighjælp eftergives. Mangfoldige Arbejdere tjente langt mindre end denne Mand.

Kjeld Sørensen mente, at naar Masser af Mennesker med kun 20—30 Kr. om Ugen sikrede

sig ved at være Medlem af en Sygekasse, var det urimeligt, at de skulde være med til at betale for Folk, der havde dobbelt saa stor Indtægt, men ikke vilde sikre sig.

F o r m a n d e n troede ikke, man kunde opstille en ligefrem Betingelse for at eftergive Fattighjælp.

J a k o b J e n s e n fandt det bedst, at Udvalget tog Sagen tilbage.

Andragendet gik tilbage til Udvalgets Behandling.

14. (J. Nr. 12²⁶—1916). Indstilling fra Udvalget for Alderdomsunderstøttelse om **Tildeling af forskellige Alderdomsunderstøttelser** samt følgende Indstilling om **Dyrtidshjælp til alderdomsunderstøttede:**

»Endelig tillader man sig at indstille, a t der bevilges samtlige alderdomsunderstøttede Dyrtidshjælp i Henhold til Indenrigsministeriets Cirkulære af ¹⁸/₁ 17

med 10 Kr. maanedlig for Familieforsørgere fra ¹/₃ 17 til ³¹/₃ 18,

med 6 Kr. maanedlig for enlige Personer fra ¹/₃ 17 til ³¹/₃ 18,

for de midlertidig understøttede dog kun for den Tid, der er tilstaaet dem Alderdomsunderstøttelse og ikke ud over 31. Marts 1918, og a t det herved foranledigede forøgede Arbejde udføres af Fattigvæsenets Kontorpersonale som Overarbejde.«

F o r m a n d e n forelagde den ovenfor aftrykte Del af Indstillingen.

O l e s e n oplyste, at man baade i Odense og Horsens havde bevilget de alderdomsunderstøttede Dyrtidshjælp i Henhold til Indenrigsministeriets Cirkulære.

Møller henstillede, at man fik Lov at se paa Sagen en Uges Tid. Det skulde dog ikke dermed være sagt, at Taleren var imod at give de alderdomsunderstøttede Dyrtidshjælp, men han vilde blot gerne have Lov at overveje Sagen, da det efter Forslaget jo vilde blive en vældig Forhøjelse af Udgiften.

Olesen havde intet imod at udsætte Sagen en Uges Tid. Skulde Dyrtidshjælpen gives for hele Aaret 1917—18, vilde Udgiften blive ca. 150000 Kr., men skulde man overhovedet give Dyrtidshjælp, kunde Tillægene ikke være mindre end foreslaaet.

Marthin Hansen fandt den foreslaaede Dyrtidshjælp meget betimelig, navnlig i Betragtning af, at Understøttelserne var meget beskedne.

Kjeld Sørensen anbefalede Indstillingen. De almindelige Alderdomsunderstøttelser var kun paa 35—40 Kr. for enlige Personer og paa 55—60 Kr. for Familieforsørgere, kun naar der var Sygdom, gik man lidt højere. Antagelig vilde den foreslaaede Dyrtidshjælp, hvor beskeden den end var, dog medføre adskillig Tilfredshed.

Møller havde aldeles ikke sagt, at han vilde stemme imod Indstillingen, men kun, at han gerne vilde se lidt nøjere paa den.

Indstillingen vedtoges, dog at Spørgsmaalet om Dyrtidshjælp overgik til 2. Behandling.

15. (J. Nr. 24⁸—1916). Andragende fra Forretningsfører Ernst Carl Frederik Hoff om **Fuldmyndighedsbevilling**.

Anbefaledes.

16. Det vedtoges at nedsætte **Prisen for Grundene ved Vejlegades vestre Side** til 7 Kr. pr. □ Alen.
-